

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Præscriptio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

A D D I T I O.

Prædicare.

Prædicans in statu mortalis peccati, non peccat mortaliter, si ablit scandalum. *Sot. dist 1. q. 5 art. 6. col. 6. Cajet. vers prædicator, peccata, Contrarium placet Navar. cap. 25. n. 141 peccat autem ratione scandali, quando peccatum ejus est publicum. D. Thom. & alii.*

Nullus Episcopo contradicente prædicare præsumat, ex *Cencil. Trident. Exceptit Pius V. Mendicantes in sua Ecclesia prædicantes, nisi Episcopus vellet prædicare. Trident. sess. 5. cap. 2. sess. 24. cap. 4. de reform.*

A D D I T I O.

Prælatus.

Prælatus dicitur, qui Ecclesiæ collegiatæ sæculari vel regulari præficitur. Itaque Priores & Guardiani sunt Prælati, & in dignitate. *v. gl. c. 28 de elect l. 6. v. Syl. v. prælatus, n. 1. Furr. 16.*

Prælatus propriè non dicitur esse de Capitulo, vel de conventu,

Gesta per Prælatum toleratum, valida sunt, etiamsi jure titulum amisisset.

Prælati bona sunt tacite hypothecata pro mala Ecclesiæ administratione *Syl. v. dos. 15. quest. 12. nu. 14. Gl. cap. ex litteris, de pign.*

Præscriptio.

Vide v. *Restitutio.*

1. Præscriptio est acquisitio seu adeptio domini utilis, vel directi rei alienæ per continuationem possessionis bonæ fidei spatio temporis à lege definiti. Ad legitimam præscriptionem quinque conditiones requiruntur, videlicet possessio continuata: capacitas activa respectu possidentis, & passiva respectu rei quæ possidetur: bona fides seu credulitas, qua quis prudens judicat rem suam esse, vel saltem ignorat esse alienam, modo ignorantia non sit crassa vel affectata: titulus probabi-

Ll

liter

liter præsumptus, quo accipiens credat tradentem esse legitimum rei traditæ dominum: ultima conditio est tempus ad præscriptionem bonorum mobilium quæ propriè vocatur usucapio, requiritur spatium trium annorum cum titulo & bona fide inter præsentem; inter absentes vero requiritur spatium quatuor annorum: ad præscriptionem verò rerum immobilium requiritur contra privatos spatium decem annorum inter præsentem, & inter absentes spatium viginti annorum; at contra rem immobilem Ecclesiæ & loca pia, (excipe Romanam Ecclesiam,) requiritur spatium quadraginta annorum. *tom. 2. de restitutione in genere, dist. 1. quæst. ult. punct. 2 §. 2 num. 1. 2. 5. 14. 15. 22 & 28.*

2. Ex dictis sequitur, habentem rem alienam apud se depositam, vel commodatam, vel conductam, non posse eam præscribere, quia eam non possidet suo nomine: & religiosum non posse aliquid præscribere, cum in eo deficiat capacitas activa; similiter neque hominem liberum præscribi posse, deficit enim capacitas passiva: sequitur præterea, debitorem qui jam triginta annis elapsis non solvit debitum, non posse illud præscribere, cum non dicatur habere bonam fidem, & cum qui gratis aliquid solvit singulis annis non acquirere obligationem idem semper solvendi, quia non adest titulus, quo quem acquirat obligationem solvendi. *Ibid. n. 4. 7. 9. 16. & 20.*

3. Adverte autem, præscriptionem currere & non interrumpi, quando possessio unius rei transit de uno ad alterum ita ut si computato tempore utriusque possidentis elapsum sit tantum temporis, quantum requiritur ad præscriptionem, res censetur præscripta, modò uterque possessor bonam fidem possiderit. *Ibid. num. 21.*

4. Legitima præscriptio excusat à restitutione, non solum in foro externo, sed etiam in foro conscientie; nam possidens rem alienam bona fide, facit illam suam per continuationem temporis à lege constituti; nullus autem tenetur ad restitutionem rei, cuius habet dominium: verum tamen est, minoribus, locis piis, ac Ecclesiis concedi restitutionem in integrum auctoritate iudicis. *Ibid. num. 33. & 34.*

Præcarium.

1. Præcarium est contractus, quo quis concedit aliquid alteri, cum potestate illud repetendi quoties voluerit. Dicitur præ-